

Theo (prof.dr. T.S.M.) van der Zee is hoofdredacteur van *Handelingen* en bijzonder hoogleraar Onderwijs in ethisch en religieus perspectief aan de Radboud Universiteit, Nijmegen. | theo.vanderzee@ru.nl

Leidinggeven in tijd en eeuwigheid

Van alle tijden en in deze tijd. De Kerk richt zich op de Eeuwige, Die alle tijd te boven gaat, en ontkomt gelijk in haar vorm, doen en laten niet aan een situering in de tijd. In haar meebewegen met maatschappelijke ontwikkelingen wordt de dubbele gerichtheid zichtbaar. Wordt de samenleving meer in termen van individu, netwerken en beweeglijkheid gedacht en beleefd, dan zal de Kerk zich daartoe verhouden.

In tijden waarin veel steeds sneller verandert, lijkt de Kerk voor een haast onmogelijke opgave te staan. Hoe kan zij relevant blijven en van betekenis? Hoe slaagt ze erin een inspirerend en betekenisvol verhaal te vertellen dat uitnodigt en dat een appel richt aan mensen van deze tijd? Kortom, hoe in beweeglijke tijden te blijven getuigen van de Eeuwige?

De vraag naar leiderschap wordt bij uitstek gesteld in veranderlijke tijden. Wanneer weinig meer hetzelfde blijft, wordt de behoefte gevoeld aan richting, oriëntatie, wegwijzers, inspirerende voorbeelden. Kortom, aan leiderschap. Van leiders wordt immers verwacht voor te gaan in betekenis ontdekken en geven, in het bouwen aan en vertellen van een inspirerend verhaal dat boeit en bindt. Leiderschap als vindplaats van de wijze waarop gezamenlijk het inspirerende verhaal wordt gevormd en gedeeld.

In dit themanummer over leidinggeven in complexe kerkelijke landschappen wordt niet alleen de vraag verkend en uitgediept, maar ook richting gegeven als het gaat om leiderschap en identiteit, netwerken, betekenisgeving, liturgie en digitale samenleving. Zo biedt het themanummer onder redactie van Jack Barentsen een inspirerende inblik in de veelkleurigheid en complexiteit van het kerkelijk leiderschap.

Het thema past in de beste traditie van het tijdschrift *Handelingen* en zijn voorgangers. Door te reflecteren op het handelen van kerkelijk leiders biedt het themanummer oriëntatie voor alle professionals op het terrein van geloof, spiritualiteit, zingeving, levensoriëntatie en gemeenschapsvorming.

Met het themanummer komt helaas een einde aan het tijdschrift *Handelingen*. De vorm van een tijdschrift om theologie te beoefenen en delen blijkt niet langer te realiseren in de huidige tijd. Wat blijft zijn tweeënvijftig jaargangen die vertellen van het gesprek tussen wetenschap en praktijk in theologie en religiewetenschap. Nieuwe vormen hiervoor dienen zich vooralsnog niet aan – ons rest wakker wachten op de juiste tijd. Heel veel dank aan ieder die deze jaren mee mogelijk heeft gemaakt: auteurs, redacteurs, vormgevers, uitgevers, lezers en de vele, vele anderen!